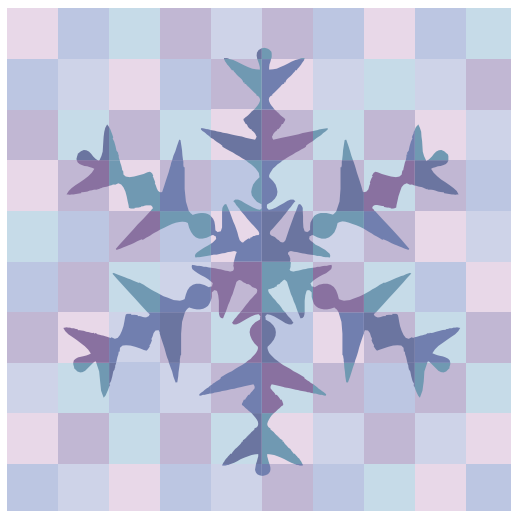

Bysterský zpravodaj

Prosinec 2005

Milí čtenáři,

člověk mění a technika mění. Toto tvrzení nám jistě potvrdí všichni, kteří se ve slíbeném termínu nedočkali právě vycházejícího čísla našeho Zpravodaje. Krátce před jeho vypuštěním do světa si totiž technika řekla, že si udělá předčasné Vánoce, a vypověděla službu. Protože je to technika tvrdohlavá, trvala domluva této velmi dlouho. Vše se nakonec v dobré obrátilo a

Vy si tak můžete konečně přečíst nové vydání Zpravodaje.

Toto číslo je zcela ve Vánočním duchu a snad Vám čas Vánoc alespoň trochu obohatí.

Redakce Zpravodaje chce všem svým čtenářům do nadcházejícího roku 2006 popřát vše nejlepší, hodně zdraví a osobních úspěchů. Ať se Vaše problémy podaří vyřešit stejně úspěšně jako nám problémy s technikou.

Šťastné Vánoce!

Z jednání obecního zastupitelstva

Zápis č. 12 z veřejného zasedání zastupitelstva obce Bystré konaného dne 16. listopadu 2005 v 19 hodin v místním hostinci.

Přítomni: p. Dusílek J., Šubrt V., Martinková M., Ševc L., Dusílek M., Tomáš J., Mach J..

Omluveni: Příbyl J., Francová D.

Program: 1) Kontrola zápisu z minulého zasedání
2) Různé záležitosti

Zasedání zahájil starosta obce p. Dusílek přivítáním přítomných a seznámením s programem zasedání, který byl schválen. Konstatoval, že zasedání je usnášení schopné. Jmenoval ověřovatele zápisu p. Šubrta a p. Tomáše.

- 1) Starosta přečetl zápis z minulého zasedání zastupitelstva obce. Zápis byl schválen bez připomínek a ověřen podpisy.
- 2) V bodu různé záležitosti byly projednány tyto body:
 - zastupitelstvo rozhodlo o přidělení nových popisných čísel novostavbám stavebníků: Václava Drašnar ml., Naděždy Jiráňkové.
 - starosta informoval o odeslání dodatečných písemností na ČSTV v Praze týkajících se odkupu části hřiště. Jednání komise proběhne 6. 12. 2005.
 - kolaudace chodníku v obci je stanovena na 24. 11. 2005.
 - zastupitelstvo rozhodlo o zrušení provozu mandlu v obci.
 - zasedáním prosincové kulturní komise budou zahájeny přípravy na 120. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů spojené se svěcením znaku a vlajky obce v roce 2006.

Usnesení zastupitelstva obce Bystré ze dne 16. 11. 2005:

Zastupitelstvo obce Bystré

1. Rozhodlo

- a. o přidělení popisného čísla 112 pro novostavbu – rodinný dům na pozemcích dle kat. nemovitostí č. parc. 109/7, 88/6, 105/6, 106/4, 839/1, stav. 60, 105/2 a 105/4, majitel Václav Drašnar ml., Bystré č. p. 114.
- b. o přidělení popisného čísla 113 pro novostavbu – rodinný dům na pozemcích dle kat. nemovitostí č. parc. 88/6, 105/1, 105/3, 105/6, 109/18, 883/7 a 105/2, majitelka Naděžda Jiráňková, Bystré č. p. 127.

Pro přijetí: 7 členů OZ Proti: nikdo Zdržel se: nikdo

Co nás čeká?

17. prosince	Vánoční besídka pro děti a rodiče v místním hostinci. Začátek v 16 hodin.
Od 13 . prosince	Prodej vánočních stromků ve skladové hale. Sledujte plakáty.

Společenský kalendář

Prosinec

1. prosince	Jaroslava Nevěřilová
2. prosince	Jan Franc
9. prosince	Alena Hejzlarová
12. prosince	Marie Hartmanová
14. prosince	Václav Šubrt
15. prosince	Vlastimila Vašíčková
16. prosince	Věra Vašíčková
	Edita Krpálková
20. prosince	František Sozanský
21. prosince	Josef Netík
	Bohumil Vašíček
23. prosince	Zdeněk Čtvrtečka
	Martina Macková
28. prosince	Cheyenne Scheepers
30. prosince	Pavel Matyska

Program modliteb – Vánoce

Štědrý den	24. 12. – sobota	16	Olešnice
		22	Bystré
Narození Páně	25. 12. – neděle	9	Bystré
		10,30	Sedloňov
Sv. Štěpána	26. 12. – pondělí	9	Bystré
		10,30	Dobřany

Advent

ČAS ROZJÍMÁNÍ A POKÁNÍ. ČAS PŮSTU A PŘÍPRAV NA VÁNOCE, NA PŘÍCHOD MESIÁŠE. ADVENT JE SOUČÁSTÍ KŘESŤANSKÉHO LITURGICKÉHO KALENDÁŘE A JEHO ZAČÁTEK JE I POČÁTKEM CÍRKEVNÍHO ROKU.

Název advent je odvozen od latinského adventus, což znamená příchod. V římskokatolické církvi začíná čtyři neděle před 25. prosincem. Letos advent začíná 27. listopadu. Má to být neděle, která je nejbližší ke svátku svatého Ondřeje. Někdy to vychází dokonce tak, že církevní rok začal přesně v den svatého Ondřeje.

ZVYKY A TRADICE

Teprve od desátého století se ustálil advent na dobu čtyř týdnů, většinou o něco delší. Po celá staletí v této době katolíci neměli uzavírat sňatky, pořádat nebo se účastnit jakýchkoli oslav, vydávat se na cesty, nesměli pít alkohol a to ani pivo, měli se zdržet požívání sýrů a masa kromě ryb. Měli se modlit, rozjímat a bilancovat svůj život. Podle místních zvyků se lišila i adventní tradice. V Německu a Alsasku například začínal advent už po posledním velkém hodování na svatého Martina.

To bylo 11. listopadu, kdy svátečnímu stolu kralovala vypečená tučná martinská husa. V anglosaských zemích předcházela adventu bujný Halloween a ve francouzské Provence skládali mladíci verše na oslavu své zbožňované a veřejně je předčítali. Na oplátku dostávali od ní vlastnoručně upečený koláč.

I liturgie začátku římskokatolického roku má zvláštní pravidla. S první adventní nedělí začíná období takzvaných rorátů. Velmi časných ranních mariánských mší, které se slouží denně až do 16. prosince. Někde začínaly už v pět hodin ráno, aby se jich lidé před nástupem do práce mohli zúčastnit. Název roráty získaly podle latinských zpěvů, kterými každá tato mše začíná:

Rorate coeli desuper, v překladu *Rosu dejte, nebesa, shůry*. Jsou výrazem symbolického očekávání Mesiáše. Na řadě míst v Čechách se užívají starobylé české rorátní zpěvy s archaickými prvky.

Adventní věnce, na nichž jsou čtyři svíčky, které se postupně zapalují každou adventní nedělí, byly zpočátku ryze protestantskou tradicí, například v Anglii. Teprve po druhé světové válce se rozšířily na území Německa a postupně do sousedních zemí.

Zatímco pro věřící by měl být advent především obdobím meditace, pro všechny by měl být obdobím půstu předcházejícím bohatý vánoční stůl.

Už v době adventu se hrají koledy v obchodech se objevují vánoční stromečky a ulice zdobí girlandy žárovek. Je doba shánění dárků a vánočních příprav.

JE TO DOBA OČEKÁVÁNÍ, KRÁSNĚJŠÍ NEŽ SVÁTEK SÁM.

Od oslíka k mobilu

JAK SE LIDÉ OBDAROVÁVALI V PRŮBĚHU MINULÉHO STOLETÍ?

Letos tisíce dětí najdou pod stromečkem mobilní telefon. Před sto lety vyřezávali tatínkové svým ratolestem hračky ze dřeva. Za komunismu se stáli fronty na to, čeho je dnes všude plno.

Jak se měnily oslavy Vánoc v jednotlivých desetiletích 20 století?

Vánoce prošly za celé století mnoha proměnami. V posledních desetiletích se křesťanský rozměr vytrácí a nahrazuje jej konzumní prožívání svátků, jimž si lidé mají připomínat Kristovo narození.

DÁRKY MADE IN DOMA

Na začátku století mohly děti, stejně jako dnes, pod stromečkem najít hračky. Nakupování dárků se tehdy příliš nenosilo zejména kvůli nedostatku financí, a tak si je mohli dovolit jen ti movitější.

K dobrému tonu vánočních oslav patřilo, že obchodníci obdarovávali své stále zákazníky. Většinou dostali lahvičku punče, a tak se stávalo, že někteří chodili o Vánocích do několika obchodů současně. Zásadní zlom ve způsobu oslav představuje první světová válka. Válečný nedostatek vracel vánoční zvyky o několik desetiletí zpět. Zajištění potřebných potravin bylo za války velký problém, a pokud se rodina sešla pohromadě, což bylo štěstí samo o sobě, odehrávaly se oslavy ve značném skromnějším duchu. Dárky se vyráběli svépomocí – stejně jako na počátku století. Jak vypadali Vánoce za první republiky? Dědeček měl povolení uříznout v lese strom, vždy byl vysoký až do stropu. Zdobili jsme jej oříšky, které jsme namáčeli do zlatého roztoku. K večeři jsme měli rybí polévku, kapra s bramborovým salátem a vánočku, vzpomíná. Z truhly si vyndal Betlém a při večeři se zpívaly koledy a vzpomínalo se. Potom dědeček zazvonil a rozdával dárky, mezi těmi nesměla chybět knížka. „Kdo dostal dvě, s tím jsme se prali. Mamince jsme vyšívali postavu kuchařky a tatínkovi jsme dávali doutník, nebo viržinko. My děti, jsme si dávaly panenky ušité ze zbytků látky a domečky z kaštanů. Po večeři jsme lily olovo, a komu se vytvořil tvar lodě, ten se vdal do ciziny. Každý den jsme pak chodili zpívat do kostela.“

Ve třicátých letech dvacátého století se zvedla životní úroveň a vedle duchovní sféry vánoc nabývá na významu materiální stránka – tedy počet a kvalita dárků. Právě od této doby se datuje postupné zesvětšování, při němž tradiční lidové zvyky ustupují do pozadí.

VÁNOCE ZA HITLERA

Oslavovat vánoce v letech druhé světové války se příliš nedařilo. „Za války byl všude strach a nebyly to veselé Vánoce.“ Stejně jako v první, trpěli lidé i ve druhé válce všeobecným nedostatkem. Potraviny byly na lístky, stejně tak boty a šaty, na které se vystavovaly speciální poukázky. Relativně slušně se měli pouze ti, kdo měli hospodářství nebo pracovali v řeznictvích, pekařstvích a obchodech s potravinami. Nejhuře na tom byli, samozřejmě vedle vězňů z koncentračních táborů, totálně nasazení a tovární dělníci. Za takové situace nezbylo lidu nic jiného než „černě“ obchodovat, což s sebou neslo velká rizika. Vážnost doby dokresloval také zákaz tančení. Na nějaké bujaré vánoční oslavy nemohlo být zkrátka za okupace ani pomyslení.

DĚDA MRÁZ NA SCÉNĚ

Jak je patrné z dobového tisku, v padesátých letech se komunističtí mocipáni snažili křesťanské svátky náležitě ignorovat. Navíc chtěli českým Vánocům implantovat ruský model dědy Mráze. „Děda Mráz přijíždí k nám od východu a na cestu mu září také hvězdy, nejen jediná betlémská. Rudé hvězdy hlásaly, že tatínkové a maminky splnili na svých pracovištích úkoly čtvrtého roku první Gottwaldovy pětiletky. Čím více je těchto zářivých hvězdiček, tím radostnější budou naše svátky, které se stávají svátkem radostné oslavy splnění úkolu celoroční práce. Ruský děd však našinci příliš k srdci nepřirostl a raději zůstal u Ježíška.“

Atmosféra Vánoc v padesátých letech byla „jakoby pod závojem.“ „Nebyly peníze ani na jídlo a na kapra se stály dlouhatánské fronty.“ Na půlnoční se lidé báli chodit, protože u kostela stál estébák a dělal si čárky. V rádiu se nesměly hrát koledy a slovo Ježíšek bylo v rozhlase tabu. Lidé si kupovali gramofonové desky s koledami. V

obchodech a kostelech se nesměly vystavovat Betlémy a připomínat jakýmkoli způsobem duchovní rozměr Vánoc bylo nežádoucí.

NÁKUPNÍ HOREČKY

Zákazníků v obchodech bylo dříve mnohem víc a na všechno se stály dlouhé fronty. Na druhou stranu toho ale v obchodech moc nebylo. Dnes už se nemusí nic shánět a výběr je mnohonásobně větší.

„Normalizační“ sedmdesátá a osmdesátá léta byla ve znamení dlouhých front a vánoční dárky se často sháněly už od léta. V živé paměti zůstávají zástupy lidí čekajících na jižní ovoce. Banány, mandarinky, pomeranče, datle a oříšky byly před Vánoci velmi žádaným, ale nedostatkovým zbožím. Fronty se ale nestály jenom na ovoce. Nelze zapomenout na slavné předvánoční fronty na maso. Často se stalo, že obchody měly výpadky zásobování, a to pak byla katastrofa. Když člověk nedostal banány, tak to ještě přežil, ale pokud z obchodních pultů zmizel toaletní papír, nebo dámské hygienické potřeby, situace byla opravdu na pováženou.

V sedmdesátých a osmdesátých letech se z rozhlasu line písňový hit „Vánoce, Vánoce přicházejí“ a křesťanský rozměr vánočních svátků ustupuje dále do pozadí. Lidé sledují v televizi vánoční estrády a rok co rok se těší na Mrazíka a Tři oříšky pro Popelku. Prožívání Vánoc v posledních dvaceti letech komunistického režimu dnes proto pochopitelně splývá v dlouhou frontu plnou strkání, předbíhání v vlezlých melodiích.

VÁNOCE S REKLAMOU

Reklama řadí vždy už od počátku století, dnes spoluvytváří vánoční atmosféru obzvláště silně, a tak si bez ní svátky klidu a míru téměř nejde představit.

Vánoce minulého století jsou ve znamení drahých dárků, technických novinek. Proto je více než dříve cítit konzumní charakter Vánoc. V současné době se měří osobní úspěch prestižními dárky. Životní rytmus je zcela jiný než na počátku století. Lidé nespěchali k televizi, a přes to, že pracovní doba byla mnohem delší, věnovali přípravě Vánoc daleko více času a péče.

Zatím co v komunismu „měli zhruba všichni stejně“ dnes slaví Vánoce zámožný podnikatel zcela jinak než nezaměstnaný. Jak už bylo řečeno, dnešní Vánoce jsou mnohem komerčnější a stále méně se lpí na tradicích a zvycích. Mnoho žen kvůli ušetření času cukroví koupí a dárky se často dávají pod umělý stromeček. Některé rodiny si raději na štědrovečerní večeři zajdou do restaurace a druhý den odjedou lyžovat do Alp. Starobylý křesťanský charakter Vánoc se na začátku nového století pomalu vytrácí a mladší generace bere vánoční svátky jako příjemné zimní prázdniny.

M.Š.

Sbor dobrovolných hasičů v Bystrém v Orlických horách

srdečně zve na

Výroční valnou hromadu,

která se koná

v sobotu 14. ledna 2006 ve 14 hodin v hostinci v Bystrém

Program:

Zhodnocení činnosti sboru za rok 2005 a plán práce pro následující období.

~~~~~

Příští číslo vychází 7. ledna 2006.

Vlastní příspěvky předejte prosím nejpozději do 31. prosince 2005 p. Marii Martinkové na poště nebo do kanceláře OÚ.

Vydává obecní zastupitelstvo obce Bystré.

www.obecbystre.cz

Vychází v nákladu 150 výtisků.

Každý výtisk zdarma. Toto číslo vyšlo 18. prosince 2005.

Obrázek z titulní strany: soukromý archiv

Neoznačené příspěvky vyjadřují názor obecního zastupitelstva nebo kulturního výboru OZ.